

חזקת הבתים פרק שלישי בבא בתרא

ג.

עין משפט
נר מצוה

קצו א ב מיי פכז מהל
 אישות הל' טו טז
 ופוסק מכרין קיים סמו עשין
 מזה טוש"ע אה"ע ק"ז א סעי'
 יג וסעי' טז:
 קצו ג מיי פכז מהל ז
 טוש"ע שם ס"ט:
 קצו ד שם סעי' טז:
 קצו ה מיי שם הל' ח
 ופ"ד מהל' טוען
 הלכה א סגנו שם וק"י לה
 טוש"ע שם וטוש"ע ח"מ ק"י
 קנא סעיף א:

מוסף תוספות

[illegible]

רבינו גרשום

[illegible]

אִילִימָא לְמַעוּטִי שְׂאֵר נִכְסֵיהֶם. צַ' הָאֵשָׁה שֶׁנֶּחֱלוּ (כְּמוֹת דָּף פֶּא).
גְּזִי הַרוּחָה לְמַכּוֹר כִּנְכְּסֵי אֶחָיו פֶּ"ה דִּהָא דַּמֶּנּוּ בְּהִיזְקִין
(גיטין דף נה:) לָקַח מִן הָאִישׁ וְחֹזֵר וְלָקַח מִן הָאֵשָׁה מִקְדּוּ בְּטֵל הָא
לְקוֹמְמִין בְּג' שְׁדוֹת וְהִקְשָׁה ה"ר שְׁמוּאֵל דְּכ"ש צִשָׁר נִכְסִים אִיירי

מקחו בטל משעת טריפה ^א ו' שדות
לאו למעוטי שאר נכסים ואפילו ג' שדות
מקחו קיים עד שעת טריפה
ויש ליישב פ"ה דמקחו בטל משמע
בטל לאלתר ^ב וה"פ למעוטי מאי דלא
מציא אחרה נחת רוח עשיתי לבדלי
אלימותא למעוטי שאר נכסים דלא
מטרודו לגמרי כ"ש להוציא ליה איזה ^ג
והא דלא קאמר למעוטי שאר נכסים
דלין מקחו בטל לאלתר דמשום הא לא
הוה צריך למימר לא נצרכה אלא לאותן
ג' שדות דפשיטא הוא דלין מקח
בטל אלא בצוותא ג' שדות דהא כל אדם
מוכר קרקע לשמועבדא אלא ודאי
לא אינטריך לאוקומי בצוותא שלש
שדות אלא למעוטי שאר נכסים דלא
טריפה כלל ^ד אצל קשיא לרשב"א להדיי
מציא למימר דפשיטא ליה דנצטאר
נכסים אין מקחו בטל לאלתר הא
מקמי דמוקי לה הכא בצוותא ג' שדות
הוה ס"ד דמיירי צטאר נכסים ואע"ג
דקמי מקחו בטל: **המוכר עבדו**
ע"מ שישמשנו ^ה יום. הא דלא נקט
המוכר עבדו לפירות דנקט צהשולא
(גיטין 77 ע"ז): המוכר שדה לפירות
משום דלין דרך למכור עבד כענין זה
אלא משקל אשון לעשות מלאכה

[illegible]

יהא מיטוול נכסי מלוג שלה הלכך האיש שמכר לא עשה ולא כלום
 ממכרה היא גוף הקרקע בלא פירות שהרי הפירות של צעל הן
 ומתה אין לצעל עוד פירות שהרי לא יפדנה עוד וגם גוף הקרקע
 נקע בחייה אי אפשר לומר כן אלא אמי צעל ומפיק כמו שהתקינו
 בדאיתא בראש השנה (דף נא.) וכדר' יוסי בר' חנינא כו': **הצעל**
 לשעבודא דצעל משום איבה ועשאוהו לוקח ראשון. ומיהו להכי
 לא דובינו סרווייהו **לענאם**. הוא מכר את הפירות והיא מכרה את
 האמרה נחת רוח עשית' לצעל לא דשלה לא עבדה נחת רוח דלת
 לו שטר לו עדים שמכרה לו אשתו נכסי מלוג שלה היו המקח
 דקאמר דלא עשו ולא כלום ואפילו לקח מחלה מן האיש וחזר
 ויביו לא תקשי ממחתינתין דדייקא דהוי מכר דאמימר דאמר כו'
 ויות ליה אין כח לשיניה למכור דלא זה קרוי צעליו ולא זה קרוי
ההראשון. אם הכהו ומת לסוף שני ימים מחמת הכאה זו: **ישנו**
 לישרלל חזירו אם מחמת מכה זו מת אפילו לסוף שנה נהרג
 דף עט: **מפני שהוא סחטיו**. עדיין כל ל' יום וכתוב ומת מחמת
 יומים אם הכהו ומת אלא הורגין אותו דעבד כנעני כבר ישראל
 איר קנין פירות דהיינו תשמיש דעבד כל שלשים יום: **קנין**
 יין קנין הגוף שיש לו דעבד כלום דאין גופו גומל אלא
 לא יוקם כי כספו הוא למי שהוא קני לגופו הוי עבד:
 שניהם

ואתם שיהיו לה כמותם. לא נכתב בתוך השטר אלא לאחר נישואין ייחד לה אחת משדותיו ועשרה אפוחיקי לגבות ממנה כתובתה ומיהו כל שדותיו משועבדים לה בתוך שטר הכמותה אלא על זה בוטחת יותר הואיל ויחדו לה בפני עדים: ה"ג ואתם שהנינכם לו שום משלה.

שדה שהניקסא לז מציז אציז ושז
אזוז וכתבו שזוי בשטר הכתובה
שקבלו עליו הצעל צדמים וזן נכסי
לללן צרול שאס פחתו פחתו לו ואס
הזזזזזז הזזזזזז לו וזוז שכותבים וזל
נזוזזזז דהנעלת ליה מציז אכוז קך
וכך ממוז סך הכל קיבל עליו החזן
בלכז וכן צירין וזס וז השדר משעזר
שכז שר שזר נכזי של צעל אלל
שעל זז צוזתח יוזר בשעצוזו הזזל
וזמציז אציז הכניסזו. ומג' שדז הללו
אס חזר ולקח מן האשז מקזוז צטל
לדמזרז נחז רוז עשזי לצעלי.
וזהמתרז עזמו מפרז והלך לסיס מירוז
שלו למעוזי מזי כלוזר ולמעוזי מזי

[illegible]

ואקניניה ולא מציית אמרה נחת רוח עשיתי לבעלי והוּוּ מקחו קיים: כל שכן. דמציית אמרה נחת רוח עשיתי לבעלי: דהויא לה איבה. אם לא תמכור לו ללוקח מצעלה וכל שכן דהוי מקחו בטל ומתטרוף האשה ממנו כתובתה כשמתגרש או ימות בעלה דאי לא כתבה ליה ללוקח חמר לה בעלה ענייך נחת בגירושין או במיתה וסבירה את לגבות כתובתך כשאתם או אגרשך ולכן איין את מנחת למכור מנכסי כלום כפז בנן ג' שדות לא אמר לה בעל הכי דמאחר שיחדם לה דין הוי שמתעבר בגמיריך והלכן רבותא הוא דקאמר לה לא נגררה לא דמי מקחו בטל לא מציעא בשאר נכסים דמילתא דפשיטא היא דמציית אמרה נחת רוח עשיתי לבעלי כדי שלא יאמר ענייך נחת בגירושין ובמיתה אלא אפי' בהנן ג' שדות ליתא למימר הכי אפ"ה מקחו בטל דכיון דמ"מ איין שלה לגמרי כי אם של בעל מציית אמרה נחת רוח עשיתי לבעלי: אלא ודאי למעוטי נכסי מלוג. אחא רבה בר רב הונא דבהננה אמר אם לקח מן האיש וחסור ולקח מן האשה מקחו קיים דכיון דשלה ק"י אינה גורמה מצעלה ויכולה למחות בשלה אימכור ולי מציית אמרה נחת רוח עשיתי לבעלי וממני נמי קאמרי ונלי מנן איין לאיש חוקה בנכסי אשתו הא ראייה יש בנכסי מלוג מיירי דכיון דהנכסים שלה לא מציית אמרה נחת רוח עשיתי לבעלי: ה"ג וכו' ^א אימכר כו'. וקס"ד השתא דהכי קאמר איש שמכר ואחריו האשה לא עשו כלום דמציית אמרה נחת רוח כו' וכל שכן אי זכנה לבעלה דנחת רוח עבדה ואמאי קדייקא מתניתין הא ראייה יש: ומשני כי אימכר דאימכר. לא שמכר שניהם ביחד אלא איש או אשה קאמר כגון היכא דזנין איזו לאחר ומית דאימא איזי האשה ומפקא מן הפקודות גוף הקרקע והספירות מכאן ואילן שבעל איין יכול למכור אלא הספירות שהן שלו

בחייו וגם הגוף אם תמות אשתו ויירשנה הוא חבל אם ימות הו'
לגבי הכי שאם ימות בחייו אשתו היא תתקן נכסיו מלוג שלה א"י
תחת פקדונה ואח"כ מה לא עשה ולא כלום ולא נאמר מאחר
לא ירש מאשתו אע"פ שזכרנו יורש את אשתו שהרי מכרה גוף ה'
באושא כשהיתה סנהדרין לשם באתת מ"י גלויות שגלתה סנהדרין
מוזיא מיד הנקוחות. כדמפרש עממ"ל ב"ק (דף ה'.) דלמנוהו רב'
האני מכירת אשתו שאם ימות בעלה בחייה יתול הנקוח: אצל ה'
הגוף: א"י וזנה אינה לנידון. לבעלה: וצניעותו וצניעו. ולא מצינו
קפיד עליה בעל. והלכך שפיר קדימין מתני' הא ראייה יש שאם
קיים: ואי בעית אימא אמימר. (א) כשמכרו שניהם ביחד לאדם
ולקח מן האשה וכ"ש היכא דמכרה היא לבעלה דלא היא מכר
אלעזר וילף טעמא מקראי דדבר של שני שותפין שהגוף לה וה'
לבעלה ומתני' דרבנן דפליגי עליה דר' אלעזר: שימשמו. למוכר
בדין יוס או יומים. יעמד לא יוקם (שמות כה) ופטור דאילו מכ
כדנפקא לן מונקה המכה [שם] מלמד שחובשים אותו כו' (סנהדרין
ידו (שמות כו) ותחת קרינתו היה אצל האשה הנקוח אינו בדין יוס
הוא לכל דברו דגמר לה כיה מנשה (שמות יז:). קסבר. רבי
הגוף דמי. כלומר כאליו קנה גופו ואותו שאין לו פירות
לפירותיו והלכך ראשון קרוי אדון: רבי יהודה. דייק סיפיה ד

מסורת הש"ס

(א) "צ"ק, [ג, ב] "צ"ק פח: "צ"מ
ה. לו: לקמן קלט: כחוצות ג.
עח: [ג, א] "צ"ק, [ד, ז] שבת קלה.
וש[נ],

יה אור השלם

וְאֵלֶּיךָ אֵם יוֹם אֹרֶחַ יוֹמִים
עֲמַד לֹא יָקָם בִּי בִסְפוֹ
דָּוָא: שְׁמוֹת כֹּא כֹא

גליון הש"ס

תוס' ז"ה אילימא ב' אב
קשה להרשב"א. א. קשה לי
היכן פסיקא לכו להמקטן
היה מוקי יד שאלר נכסי.
ילמא דע דמלינא בטל
מוכח דלא מיירי שאלר נכסי
דלא הדיה מוקי (גב') שדות
בנכסי מלוג (חו) רק בג'
שדות ומדמי מקבילא נ"מ לג'
שדות לענין ג'ר והתפרן
יודש לו דמדצרי רבה בר
ר' עדי' דא' למטש דנ"מ
לא אמר' בג' ר' וזע:

הגהות הב"ח

(א) גמ' דהויא לה איצט:
(ב) רשב"ם ד"ה ה"ג והא
אמר אמימר וכו' עבדה ליה
אמאי: (ג) ד"ה ואיצט
זימא אמימר אפילו
כשמכרו:

מוסף רש"י

[illegible]